

OSVRT NA RADOVE IZ PODRUČJA ODGOJA I OBRAZOVARJA U ČASOPISU NOVI MUALLIM U PERIODU OD 2000. DO 2020. GODINE

Adnan TUFEKČIĆ, Amel ALIĆ

UDK 37:050(497.6)"2000/2020"

DOI: <https://doi.org/10.26340/muallim.v21i82.1781>

SAŽETAK: Rad predstavlja osprt na tekstove iz područja odgoja i obrazovanja u časopisu *Novi Muallim* u periodu od 2000. do 2020. godine. U analizi radova u navedenom periodu uočljiv je napredak u samom naučnom i stručnom koncipiranju članaka tj. praćenju svih suvremenih zahtjeva za obradu i publikovanje radova u specijaliziranim časopisima i njihovo referiranje u priznatim međunarodnim bazama podataka. Tome svjedoči i skoro 80 brojeva ovog časopisa, u kojima smo u našoj analizi izdvojili ukupno 366 radova u kojima se tretiraju teme u vezi sa odgojem i obrazovanjem.

Ključne riječi: *Novi Muallim, odgoj i obrazovanje*

Novi *Muallim* predstavlja značajan časopis u području odgoja i obrazovanja, a čitanje *Novog Muallima* omogućava praćenje rasta i razvoja autora ali i općenito odgojno-obrazovne znanstvene misli u Bosni i Hercegovini u proteklih dvadeset godina. Podnaslov *Novog Muallima – Časopis za odgoj i obrazovanje*, naglašava pedagošku dimenziju časopisa, te odmak od ranije orijentiranosti ka pretežnom tretiranju pitanja vezanih za status imama i imamske službe.

Njegov značaj se posebno ogleda u činjenici da u Bosni i Hercegovini skoro pa i ne postoji časopisi koji su specijalizirani za pitanja odgoja i obrazovanja koji kontinuirano izlaze. Skoro svaki broj i

svezak (osim izuzetaka kada se radi o tematskim izdanjima) sadrži zasebne rubrike ili odjeljke pod nazivima: "Muallim", "Odgoj i obrazovanje", "Historija obrazovanja", te su na kontinuiran i sistematičan način obrađivane teme iz različitih oblasti odgoja i obrazovanja kao djelelatnosti i pedagogije kao znanosti (vidjeti tabelarni prikaz), posebno u području religijske pedagogije.

Podnaslov sugerira i intelektualno i istraživačko naprezanje da se razriješe dva paralelna intelektualna i duhovna čvora: pitanje pronicanja u istinite izvornosti znanja, te teorijsko-metodološke dvojbe izvornosti i utemeljenosti savremene pedagogije. Prva bi se mogla povezati sa zapitnostima i rješenjima u pogledu same

sustine izvora znanja, dok bi za drugu trebala nešto intenzivnija i ekstenzivnija upućenost u dvojbe koncentrirane oko pitanja "prave znanosti" koje su u Zapadnom svijetu tokom protekla dva stoljeća porodile tradicije znanosti o odgoju grubo odijeljene duž magistralnih tokova normativne i interpretativne paradigme, odnosno paradigme razumijevanja i objašnjivanja. Ova dva naizgled nepovezana procesa zbivaju se u vremenu reprogramiranja kulture i implementacije brojnih reformi u obrazovnim institucijama Islamske zajednice ali i cjelokupnog obrazovnog sistema u BiH, čime se zgusnutost razlika u bosanskom intelektualnom i duhovnom prostoru dodatno i kontinuirano dramatizirala.

U proteklih dvadeset godina izlaženja *Novog Muallima* otvorilo se neslućeno široko područje djelovanja u bosanskohercegovačkom društvu koje nas je suočilo sa pitanjem: kolikim stvarnim ljudskim i institucionalnim kapacitetima raspolažemo da bi odgovorili na ukazane prilike? Tome svjedoči i skoro 80 brojeva ovog časopisa, u kojima smo u našoj analizi izdvojili ukupno 366 radova u kojima se tretiraju teme u vezi sa odgojem i obrazovanjem. Kada se svi izdvojeni radovi razvrstaju prema pripadajućim subdisciplinama, prijetno je da je najveći broj radova iz područja religijskog odgoja kao i radova u kojima se obrađuju pitanja vezana za mekteb i vjeronauku (27,05 %), zatim slijede radovi iz područja porodičnog odgoja i socijalne

pedagogije (10,93 %), historije školstva i obrazovanja (9,84%), didaktike (7,92%), te radovi o općim pitanjima odgoja, obrazovanja i metodologije u odgoju i obrazovanju (7,38%), školskom menadžmentu i kurikulumu (6,83%), psihologije odgoja (6,28%), obrazovnom sistemu IZ (5,46%), kulturi i odgoju (4,92%), obrazovnim sistemima (3,28%), teorijama odgoja i obrazovanja (1,91%), inkluzivnom obrazovanju (1,37%) i predškolskom odgoju (0,82 %). Prijevoda radova u području odgoja i obrazovanja stranih autora je 6,01%. Ova podjela među radovima je uslovna i ostavlja mogućnost da se mogu napraviti i drugačije klasifikacije. Ovdje je temeljni kriterij bio dominantnost pitanja i problema koje su autori obradivali

u svojim radovima. Neki brojevi časopisa predstavljaju i prostor za debatu autora u vezi s aktuelnim problemima odgoja i obrazovanja posebice u obrazovnom sistemu Islamske zajednice u BiH. Navedene subdiscipline u koje su razvrstani radovi svjedoče i o širini autorskog i istraživačkog zahvata kojima su se otvorene prilike u društvu i obrazovnom sistemu nastojale propitati, ali su istovremeno i pokazatelj uredničke ambicije časopisa. Tabellarni prikaz u nastavku nudi zastupljenost određenih područja prema godinama i brojevima u kojima su objavljeni radovi vezani za odgoj i obrazovanje, te usporedbu sa procentualnom zastupljenosću radova koji tretiraju odgoj i obrazovanju u odnosu na ostale priloge u časopisu.

Svezak Godina	Broj	Ukupno																
		pedagogija/teorije odgoja i obrazovanja	porodični odgoj socijalna pedagogija	predškolski odgoj	škola/menadžment/kurikulum	religijski odgoj,mekteb i vjeronauka	odgoj i obrazovanje općenito/metodologija	inkluzivno obrazovanje	kultura i odgoj/obrazovanje	prijevodi	didaktika/nastava/ učenje/podučavanje	komparativna pedagogija/Obrazovni sistem	istorija školstva i obrazovanja	obrazovni sistem IZ	psihologija odgoja/dijete/razvoj	po broju	% u odnosu na svezak po svesku	% u odnosu na sve priloge
5 2004	4 2003	3 2002	2 2001	1 2000														
6 2005																		
1																		
2																		
3																		
4																		
5	1																	
6																		
7	2																	
8																		
9																		
10	1																	
11																		
12																		
13																		
14																		
15	1																	
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		
21																		
22	1																	
23																		
24																		

17/2016	16/2015	15/2014	14/2013	13/2012	12/2011	11/2010	10/2009	9/2008	8/2007	7/2006	Svezak Godina				
											Broj	Ukupno	% u odnosu na sve priлоге		
25								1							
26								2	2						
27								1							
28										1					
29		1						1							
30												0	0,00		
31	1				1							3	33,33		
32											1	2	22,22		
33	1				1						1	5	23,81		
34	3				3						1	8	38,10		
35				1	3							4	19,05		
36					4							4	19,05		
37									1			1	8,33		
38	1				1				2			5	41,67		
39					2	1	1					4	33,33		
40										1	1	2	16,67		
41					4	1					1	7	26,92		
42	1					7						8	30,77		
43					3	5					2	10	38,46		
44											1		3,85		
45				1	2	1	1			2		7	26,92		
46					2			1	3			6	23,08		
47				4	1	1				1		1	30,77		
48	1						1			2	1	5	19,23		
49					2	1				2		5	31,25		
50						1						1	2	12,50	
51	2	1			3					1		7	43,75		
52									1	1		2	12,50		
53	1	2		2	2	3			1		3	15	38,46		
54						2					1		3	7,69	
55		1			8						1		10	25,64	
56		6			2				1			2	11	28,21	
57						1	1	1					3	12,00	
58		1				2				1	2		6	24,00	
59	1					1					1	2	10	40,00	
60					1	2				1	1	1		6	24,00
61			1				1		2				4	25,00	
62		2	1	1								1	5	31,25	
63						4		1		1			7	43,75	
64													0	0,00	
65		4											4	20,00	
66		4				4							8	40,00	
67				1	1					1			3	15,00	
68					3	1		1					5	25,00	

ukupno	Svezak Godina												Ukupno	
	Broj													
% u odnosu na sve priloge	po oblastima													
69	pedagošta/teorije odgoja i obrazovanja													
70		2												
71		1												
72	1				1									
73			1	1		1		1		1	5	25,00		
74		2			1			1			4	40,00	10	
75						1					1	10,00		
76											0	0,00		
77		1		1		1				1	4	44,44		
78	1					1		2		1	5	55,56	9	
79											0	0,00		
80											0	0,00		
1,91	10,93	0,82	6,83	27,05	7,38	1,37	4,92	6,01	7,92	3,28	9,84	5,46	366	100

Osim radova domaćih autora u časopisu su objavljivani i prijevodi nekoliko inostranih autora. Ukupno je 233 autora

u proteklih 20 godina zastupljeno s temama iz oblasti odgoja i obrazovanja (vidjeti Popis autora dat u nastavku).

Popis autora sa oznakom sveska i broja u kojima su objavili priloge iz područja odgoja i obrazovanja

*Abbas Husein Ali (prijevod Aid Smajić), 5/18
Abdulah Arifović, 11/43
Abdulah Imširović, 4/13
Abdulgafar Velić, 10/38
Abdurahman Ljevaković, 11/41
Adis Sultanović, 14/55
Adnan Silajdžić, 15/59
Ahmed Čolić, 18/72
Ahmedina Purković, 13/51
Ahmet Alibašić, 1/4; 5/17; 20/78
Aid Smajić, 5/20
Aida Imamović-Terzić, 9/34
Ajša Hadžimešić-Hafizović, 13/50
Akbar Ahmed, 19/74
Alaga Dervišević, 2/6
Alija Rahman, 13/50
Alma Mahmutović, 5/19
Almedina Čelebić, 10/39; 14/53; 14/56
Almir Fatić, 5/18*

*Almir Hadžić, 13/49
Aljo Cikotić, 17/66
Amel Alić, 14/56
Amina Isanović, 11/42; 9/34; 14/55
Amina Isanović-Hadžiomerović, 19/73
Amira Išerić, 10/39
Amira Trnka-Uzunović, 9/34; 9/35
Amna Bajramović, 18/70
Amra Heljić-Imamović, 7/27
Amra Imamović, 8/29; 12/46
Amra Imširagić, 7/26; 9/35
Anel Hidić, 10/38
Anela Hasanagić, 15/59; 17/66
Armin Jašarević, 18/72; 20/77
Arzija Mahmutović, 15/59
Asidin Muratović, 11/41
Azmir Jusufi, 15/59
Azra Gadžo-Kasumović, 14/53
Azra Ibrahimović, 14/56*

- Bekir Šabić, 11/42
 Besim Čanić, 8/32
 Damir Babajić, 15/57; 18/70
 Delila Ramić, 16/62
 Dilnawaz A. Siddiqui (prijevod Aid Smajić), 12/47
 Dina Sijamhodžić-Nadarević, 8/32; 9/35; 12/45; 19/73; 20/77
 Džasir Avde, Mirza Sarajkić, Samedin Kadić (intervju), 13/51
 Dželaludin Hodžić, 2/5; 6/24; 13/49
 Dženan Handžić, 15/59
 Dženan Imamović, 9/35
 Dženan Skelić, 14/56
 Dževad Hodžić, 2/8; 9/36
 Ebu Hamid Muhammed El-Gazali (prijevod Almir Fatić), 5/19
 Edin Jabić, 9/33
 Edin Tulić, 16/63; 17/67
 Edina Kos-Burić, 7/25; 11/43; 14/53; 19/74
 Edina Vejo, 1/1; 1/2; 1/3; 4/13; 4/16
 Edina Vejo, Mevludin Dizdarević (intervju), 19/73
 Edita Vuković, 18/70
 Ehsan Eydi, 14/55,
 Ekrem Brigić, 14/56
 Eli Tauber, 17/68
 Elma Avdić, 19/73
 Elvedin Aličić, 15/58
 Elvedin Fetić, 11/42; 14/54
 Elvedin Klisura, 11/43
 Elvir Duranović, 7/26; 10/40; 11/43; 14/55; 17/65; 29/77
 Elvira Velić, 10/39
 Elvis Hodžić, 15/57
 Emir Džambegović, 4/13; 4/14; 11/42
 Enes Huseinagić, 11/41; 11/43; 12/45
 Enes Karić, 1/1; 2/8; 10/40; 17/67
 Enes Svraka, 17/66
 Enisa Gazija-Pajt, 9/33
 Enver Hošić, 14/53
 Enver Tursanović, 15/59
 Esnaf Begić, 20/78
 Fabira Fejzić-Čengić, 17/68
 Fabri Kayadibi (prijevod Muamera Smajić), 1/2
 Fahrudin Kalender, 7/26
 Fatima Fetić, 5/17; 5/18
 Fatima Lačević, 1/3
 Ferid Dautović, 4/16
 Fikret Karčić, 15/59
 Fikret Pašanović, 11/43
 Fikreta Žunić, 19/73
 Fuad Imširović, 9/34; 12/46
 Günther Gebhardt, 16/61
 Hadžem Hajdarević, 4/16
 Hamdija Sivčević, 4/14
 Haris Cerić, 14/53; 19/73
 Haris Islamčević, 15/57; 16/61
 Hariz Šarić, 17/65
 Harun Harry Behr (prijevod Armina Omerika), 16/63
 Harun Herceg, 18/70
 Hasan Hilić, 1/2; 2/5; 2/7; 4/15; 5/17; 6/22
 Hašim Muminović, 2/5; 3/12
 Hatidža Kahriman, 14/53
 Hikmet Hekić, 14/54; 15/59; 16/62
 Hišam Hafizović, 11/43
 Husein Mehmedović, 9/36
 Ibrahim Begović, ½; 14/55
 Ifet Mustafić, 3/10; 3/11
 Ishak Alešević, 2/7; 4/15; 5/19; 17/65
 Ismail Smajlović, 14/56
 Ismet Dizdarević, 1/4; 3/9; 3/10; 7/28
 Ismet Veladžić, 2/8
 Izet Pajević, 19/74
 Izet Pehlić, 2/7; 3/9
 Jasmina Zagorica, 16/62
 Jusuf Mulić, 12/45; 12/47; 14/54
 Kasim Dobrača, 15/57
 Lejla Agović, 15/60
 M. M. Deen Muhammed (prijevod Nedžad Grabus), 4/15
 Mahira Šeko, 20/77
 Maksuda Muratović, 15/59; 18/72
 Malik Šljivo, 13/49
 Massimo Campanini (prijevod) Almir Fatić, 17/65
 Medina Jusić, 6/23; 7/27
 Medina Jusić-Sofić, 6/24; 9/34
 Mehmed Halilović, 7/28
 Mehmedalija Hadžić, 14/53
 Meho Šljivo, 18/70
 Mejra Softić, 15/60
 Mejrima Tajar, 12/45
 Meliha Softić-Alibašić, 4/15; 7/26
 Melika Zitouni-Perenda, 13/51; 14/56
 Melisa Zukić, 14/55
 Mensud Đulović, 14/55
 Mensur Malkić, 13/52
 Mersed Šabanović, 16/63
 Mersiha Jusić, 6/23; 7/25; 7/26; 11/43; 17/66
 Mevludin Dizdarević, 6/21; 10/39; 20/78
 Mevludin Hasanović, 19/74
 Midhat Čausević, 17/66
 Mina Kujović, 6/21; 11/41; 12/45; 16/63; 17/67
 Mirsad Djedović, 15/57
 Mirzet Ibrić, 18/71
 Mirzeta Jahić, 14/53 18/70
 Mohamed Ismail (prijevod Ifet Mustafić), 14/56; 15/60; 18/71
 Mohammed Ali Barzanooni, 13/51
 Muamer Neimarlija, 14/53
 Muamer Tinjak, 7/26; 7/27; 8/29; 15/59
 Muammer Mrahovović, 6/22
 Mubera Hodžić-Lemeš, 17/65
 Mubina Islamović, 12/46
 Muhammed Ali El-Hašimi (prijevod Sead Seljubac), 1/1; 1/2
 Muhamed Mrahovović, 6/22

- Muhamed Okić, 12/48
 Muhamed Rizvić, 5/18; 7/25; 7/27
 Muhamed Salkić, 2/8
 Muhamed Šarić, 10/38
 Muharem Omerdić, 1/4; 2/8
 Muhidin Džanko, 1/2
 Muhidin Mulalić, 6/24
 Mujo Koštić, 6/23
 Mujo Slatina, 1/1; 1/2; 1/3; 2/8; 3/9; 3/10; 3/12; 5/29; 6/22; 13/51; 15/59; 17/68; 18/72; 19/73
 Mujo Slatina, Samedin Kadić (intervju), 14/53
 Munir Mujić, 15/60
 Muris Bajramović, 19/75
 Musa Bağraç (prijevod Nina Osmanović), 16/63
 Mustafa Cerić, 1/1
 Mustafa Džafić, 16/63
 Mustafa Hasani, 11/44; 16/62; 17/66
 Mustafa Spahić, Meho Šljivo (intervju), 14/56
 Nasir Aldin Al Tusi (prijevod Sedad Dizdarević), 19/73
 Nedim Begović, 13/49
 Nedžad Čeman, 20/77
 Nedžad Grabus, 2/8; 4/16
 Nedžad Novalić, 12/47
 Nedžad Osmić, 11/41
 Nedžmija Hadžić, 11/42
 Nein Balić, 14/53
 Nermin Tufekčić, 15/58
 Nermina Baljević, 17/66
 Nesib Hadžić, 14/56
 Nezir Halilović, 11/42; 13/51; 16/63; 17/66; 17/68
 Nihad Mehinbašić, 9/36
 Nizama Ahmed, 15/60
 Nusret Abdibegović, 19/74
 Nusret Čančar, 5/18
 Nusret Isanović, 2/8; 9/34; 15/59; 20/78
 Nusreta Kepes, 15/59
 Nusreta Salić, 15/58; 17/65
 Omer Kovačević, 17/66
 Omer Nakićević, 15/60
 Omer Turan (prijevod Samira Osmanbegović), 3/12
 Paul T. P. Wong (prijevod Ifet Mustafić), 7/26
 Ramiz Joldić, 15/57
 Rasim Tobudić, 5/17; 5/20; 7/25; 7/28; 12/46; 14/53
 Ratmira Pjanić, 3/12
 Refik Ćatić, 1/2; 2/7; 3/9
 Remzija Hurić-Bećirović, 14/53
 Rešid Hafizović, 11/41
 Rešid Hafizović, Samedin Kadić (intervju), 13/52
 Reuf Ibrelić, 14/55
 Rifet Šahinović, 14/55
 Ruqayyah Waris Maqsood (prijevod Ahmet Alibašić), 4/15
 Sabaheta Ahmetagić, 11/43
 Sabina Mrkonjić, 8/29; 9/34
 Safet Bektović, 20/78
 Safet Husejnović, 13/49
 Safija Husić, 10/38; 12/45
 Safija Malkić, 14/53
 Salih Indžić, 3/12; 7/26
 Samedin Kadić, 10/37
 Samir Beglerović, 2/7; 5/18; 11/43; 12/45; 15/59
 Samir Dedić, 9/34; 9/36; 10/38; 10/39; 11/41; 11/42; 12/45
 Sanel Hodžić, 13/51
 Saudin Dedić, 16/63
 Sead Fejzić, 15/58
 Sead Seljubac, 11/43
 Seid Havva (prijevod Sead Seljubac), 1/4
 Selma Jakub, 6/23
 Selma Kadić, 12/47
 Selvira Draganović, 8/29; 9/33; 14/56
 Senad Bećirović, 6/23; 14/53; 16/62
 Senad Mehmedinović, 18/70
 Senad Omić, 15/58
 Senada Tahirović, 14/55
 Seudin Selić, 16/61
 Seyyed Hossein Nasr (prijevod Almir Fatić), 17/68
 Smajo Halilović, 3/9; 4/13; 4/14
 Suad Mahmutović, 9/33; 15/58
 Sulejman Lisičić, 5/18
 Sumedin Arnaut, 19/74
 Syed Muhammed Al-Attas (prijevod Džemaludin Latić), 3/12; 413
 Šefko Sulejmanović, 15/59
 Štefan Machachek (prijevod Asmir Dorić), 9/33; 9/34
 Vahid Fazlović, 2/8; 17/66
 Vedad Smailagić, 12/47
 Zebra Alispahić, 2/5; 2/7; 5/17
 Zijad Ljevaković, 2/8
 Zijad Okanović, 5/17; 11/42
 Zuhdija Hasanović, 2/8; 3/11

U analizi radova u periodu od 20 godina uočljiv je napredak u samom naučnom i stručnom koncipiranju članaka tj. praćenju svih suvremenih zahtjeva za obradu i publikovanje radova u specijaliziranim časopisima i njihovo referiranje u priznatim međunarodnim bazama podataka. Time *Novi Muallim* stoji uz druge istaknute, kako domaće tako i međunarodne, časopise, kao etabliran i od naučne i stručne javnosti prepoznat prostor publikovanja značajnih radova iz oblasti

odgoja i obrazovanja, a kao takav i važan bibliografski izvor za istraživače i autore u ovoj oblasti.

Uz sugestiju za dalnjim usavršavanjem časopisa na sadržajnom, metodološkom kao i oblikovno-tehničkom polju može se očekivati da će časopis i u budućem periodu uspješno nastaviti sa realizacijom svoje temeljne zadaće i misije i time obogatiti domaću pedagošku misao i odgojno-obrazovnu teoriju i praksu, napose u području religijskog odgoja.

الموجز

نظرة في المقالات والأعمال المنشورة في مجلة المعلم الجديد في مجال
التربية والتعليم بين عامي ٢٠٠٢ و٢٠٢٠

عدنان توفيكتشيش
آمل آليش

يقدم هذا المقال نظرة في المقالات المنشورة في مجلة المعلم الجديد في مجال التربية والتعليم بين عامي 2000 و2020. وقد أظهر تحليل المقالات في الفترة المذكورة، تقدماً ملحوظاً في الصياغة العلمية والمهنية للمقالات، بمعنى مواكبة كافة المتطلبات المعاصرة لإعداد ونشر الأعمال في المجالات المتخصصة، والاستناد في ذلك إلى قواعد البيانات الدولية المعترف بها. ويشهد على ذلك حوالي ٨٠٨ عدداً من هذه المجلة، حيث شمل تحليلنا 366 مقالاً تناولت موضوعات متعلقة بال التربية والتعليم.

الكلمات الرئيسية: المعلم الجديد، التربية والتعليم.

Summary

A REVIEW OF ARTICLES IN FIELD OF
UPBRINGING AND EDUCATION PUBLISHED IN
THE MAGAZINE *NOVI MUALIM* IN THE PERIOD
2000 TO 2020

Adnan Tufekčić, Amel Alić

The article is a review of texts in the field of education and upbringing published in the magazine *Novi mualim* in the period between the years 2000 and 2020. Analysis show a significant advancement in academic and professional formation of articles in regards to compliance with all the contemporary requirements for processing and publishing texts in specialised magazines that can be referred to in recognised international data bases. The proof of that are almost 80 issues of this magazine, out of which we have, for the purpose of this research, selected 366 articles dealing with topics of education and upbringing.

Key words: *Novi Muallim*, education and upbringing